

Administratīvā apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2025.gada 25.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā: tiesnese referente Ilze Amona, tiesneši Kaspars Berķis un Valda Zommere,

piedaloties pieteicēju SIA „LATGALES MULČA”, SIA „AKE LOGISTIKA” un SIA „MG Auto LTD” pilnvarotajai pārstāvei Zanei Norenbergai un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Konkurences padomes pārstāvim Jānim Ilsterim,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „LATGALES MULČA”, SIA „AKE LOGISTIKA” un SIA „MG Auto LTD” pieteikumiem par Konkurences padomes 2023.gada 19.oktobra lēmuma Nr.26 (protokols Nr.49, 2.§) atcelšanu un SIA „LATGALES MULČA” un SIA „AKE LOGISTIKA” pieteikumiem par Konkurences padomes 2024.gada 16.decembra lēmuma Nr.26 (Prot.Nr.69, 2.§) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Konkurences padomes (turpmāk – padome) 2023.gada 19.oktobra lēmumu Nr.26 (protokols Nr.49, 2.§) (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) pieteicēju SIA „LATGALES MULČA” (turpmāk – LM), SIA „AKE LOGISTIKA” (turpmāk – AKE) un SIA „MG Auto LTD” (turpmāk – MG) darbībās konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpums un tām uzlikts naudas sods. Pārsūdzētajā lēmumā norādīts turpmāk minētais.

[1.1] Izpētot pieteicēju iesniegtos piedāvājumus AS „Latvijas valsts meži” (turpmāk – LVM) izsludinātajos atklātajos konkursos un papildus iegūtos pierādījumus, tika konstatēta komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa par dalības nosacījumiem konkursos, kas ir Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpums. AKE un LM apmainījās ar komerciāli sensitīvu informāciju par dalības nosacījumiem attiecībā uz LVM atklātajiem konkursiem Nr.AS LVM MS RP_2018_228_AK (turpmāk – 228.iepirkums), Nr.AS LVM MS RP_2019_40_Ak (turpmāk – 40.iepirkums), Nr.AS LVM MS RP_2021_387_Ak (turpmāk – 387.iepirkums), Nr.AS LVM MS RP_2022_108_Ak (turpmāk – 108.iepirkums) un Nr.AS LVM MS RP_2022_56_Ak (turpmāk – 56.iepirkums). Visas trīs pieteicējas apmainījās ar komerciāli sensitīvu informāciju par dalības nosacījumiem 108.iepirkumā.

[1.2] No AKE valdes locekļa Edgara Jeromanova un LM valdes locekļa Aigara Cīruļa paskaidrojumiem secināms, ka AKE un LM darbības, kas saistītas ar dalību iepirkumos, koordinē viena persona – AKE izpilddirektors Juris Brigmanis, ko viņš

apstiprināja un norādīja, ka to darīja kopā ar Ansi Druvu (kopēji koordinē AKE un LM dalību iepirkumos, kā arī nosaka cenas). Juris Brigmanis izmanto vairākus uzņēmumus kā nodrošinājumu sākotnējai vēlamai cenai un tam, ka kāds no uzņēmumiem uzvarēs iepirkumā un būs iespēja noslēgt vispārīgo vienošanos ar LVM, bet patiesībā darbus pildīs AKE, kas arī darbojas nozarē. Ņemot vērā minēto, komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņu par dalības nosacījumiem starp pieteicējam nodrošina un iniciē Juris Brigmanis.

[1.3] AKE un LM biroju telpās atrodas AKE un LM koplietošanas dators, kura IP adrese sakrīt ar IP adresēm, no kurām Elektroniskajā iepirkumu sistēmā (turpmāk – sistēma) tika iesniegti visu pieteicēju piedāvājumi LVM iepirkumos. Tādējādi AKE un LM koplietošanas dators tika izmantots arī MG vajadzībām. Turklāt laikā no 2018.gada 21.jūnija līdz 2022.gada 10.augustam, kad AKE un LM sistēmā bija reģistrēta viena un tā pati elektroniskā pasta adrese, konkurenti apmainījās ar komerciāli sensitīvu informāciju par dalību iepirkumos, sistēmai izsūtot uz šo elektroniskā pasta adresi paziņojumus. Šajā adresē glabājās Edgara Jeromanova un Aigara Cīruļa pieslēgšanās parametri sistēmai (AKE un LM pieslēgšanās paroles un kodi).

[1.4] MG samaksāja SIA LSEZ „LASKANA” par AKE kapitāldaļām, kas MG ieskatā apliecina, ka tai bija izšķiroša ietekme AKE kopš 2022.gada 24.maija, kad notika kapitāldaļu pirkums. Pat ja pirkums ir noticis 2022.gada 24.maijā, tas neietekmē pārkāpuma konstatēšanu, jo MG un AKE 108.iepirkumā piedāvājumus iesniedza 2022.gada 10.maijā – pirms maksājumu veikšanas par kapitāldaļu pirkšanu. Turklāt pēc kapitāldaļu pirkuma 50 % AKE pieder MG un 50 % pieder Aigaram Cīrulim, kas automātiski nepierāda izšķirošu ietekmi, lai saskaņā ar Konkurences likumu AKE un MG atzītu par vienu tirgus dalībnieku. Lietā nav citu pierādījumu par izšķirošu ietekmi pieteicēju starpā, tāpēc tās nevar atzīt par vienu tirgus dalībnieku Konkurences likuma izpratnē. Pieteicējas ir saistīti uzņēmumi, jo AKE izpilddirektors bija iesaistīts to darbībā, taču neatkarīgi no šā fakta Konkurences likuma izpratnē tās bija uzskatāmas par neatkarīgiem tirgus dalībniekiem un tām iepirkumos bija jānodrošina neatkarīgi izstrādāti piedāvājumi.

[1.5] Vispārīgo vienošanos nevar aplūkot atrauti no publiskā iepirkuma procedūras. Judikatūrā ir atzīts, ka piegādātāja izvēle vispārīgās vienošanās ietvaros ir iepirkuma procedūras turpinājums. Tātad šajā gadījumā pastāv konkurence.

[2] Pieteicējas vērsās tiesā ar pieteikumiem par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu, norādot turpmāk minēto.

[2.1] Pieteicēju rīcībā nepamatoti konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpums, kā arī nekorekti noteikts naudas soda apmērs.

[2.2] Vairāki pārsūdzētajā lēmumā vērtētie iepirkumi tika rīkoti par tiesībām noslēgt vispārīgo vienošanos. Vispārīgā vienošanās būtiski atšķiras no pakalpojumu līguma. Vispārīgās vienošanās gadījumā potenciālie piegādātāji sacenšas par iespēju noslēgt līgumu par pakalpojuma sniegšanu. Tas, ar kuru personu tiks slēgts konkrēts iepirkuma līgums, tiek noskaidrots tālākā procesā atbilstoši vispārīgās vienošanās nosacījumiem. Atklāts konkurss par tiesībām slēgt vispārīgo vienošanos negarantē līguma noslēgšanu. Vispārīgā vienošanās negarantē, ka pasūtītājs piedāvāto precī noteikti iegādāsies no vispārīgās vienošanās dalībniekiem, jo atlase par labāko piedāvājumu turpinās. Izvērtējot pārsūdzēto lēmumu, ir būtiski, vai pirmajā atlasē pastāv konkurence un maksimālā cena ir atzīstama par cenu Publisko iepirkumu likuma izpratnē. Pretendenti ar cenu konkurē tikai iepirkumā par

pakalpojuma līguma slēgšanas tiesību iegūšanu.

[2.3] LVM nodrošina iepirkumu atklātumu, brīvu konkurenci un vienlīdzīgu attieksmi, gan slēdzot vispārīgo vienošanos, gan slēdzot pakalpojuma līgumu. Tā kā ar vispārīgās vienošanās noslēgšanu pakalpojuma līgums netiek noslēgts, konkurence starp pretendentiem nebeidzas. Vienošanās par maksimālās cenas noteikšanu mērķis ir nodrošināt efektīvu pasūtītāja līdzekļu izlietojumu, nodrošinot iespēju pakalpojumu iegādāties par zemāku cenu. Vienošanās par maksimālo cenu rada labumu patērētājam, jo pozitīvi ietekmē LVM produktu pašizmaksu. Produkti, kuru ražošanai un piegādei tiek pirkti pakalpojums, tiek citstarp izmantoti siltumenerģijas ražošanai, kas ir produkts ar vispārēju tautsaimniecības nozīmi un ietekmē ne tikai patērētājus, bet arī citu tirgus dalībnieku produktu pašizmaksu. Ņemot vērā minēto, pat ja vienošanās satur pārkāpuma sastāva pazīmes, uz to nav attiecināms vienošanās aizliegums. Vērtējot aizliegtu vienošanos, padomei ir jāņem vērā tirgus apstākļi un vienošanās juridiskais ietvars.

[2.4] Pieteicējas atbilstoši nolikuma prasībām apliecināja, ka to piedāvājums ir izstrādāts neatkarīgi no konkurentiem. Tā kā pieteicējas ir viens tirgus dalībnieks, tās nav atzīstamas par konkurentiem. Attiecīgi apliecinājumos ietvertā informācija ir patiesa.

[2.5] No tirgus apstākļiem objektīvi izriet, ka LVM konkursā par vispārīgās vienošanās noslēgšanu potenciālie pretendenti sadarbojas, nomājot trūkstošos aktīvus, šādi sadarbojās arī pieteicējas. No konkurences tiesību viedokļa šāda sadarbība nav aizliegta un ir vērtējama pozitīvi, jo paplašina potenciālo pretendentu loku. Sadarbojoties, lai plānotu dalību iepirkumā, pirms piedāvājuma iesniegšanas objektīvi ir nepieciešama komunikācija ar sadarbības partneriem. Faktam, ka kāda pieteicēja pirms piedāvājuma iesniegšanas uzzināja par citas pieteicējas plāniem piedalīties iepirkumā, ir objektīvs izskaidrojums, kas nav saistīts ar aizliegtu vienošanos. Pārsūdzētajā lēmumā nepamatoti secināts, ka pieteicējas varēja iesniegt piedāvājumus individuāli.

[2.6] Komerinformācijas apmaiņa ir notikusi, taču tā nav aizliegta, jo Komerccoslēpuma aizsardzības likums personai ļauj izvērtēt, kuru informāciju tā vēlas aizsargāt. Konkurences likuma 11.pantā noteiktais aizliegums attiecas uz informācijas izpaušanu, ja tā kaitē konkurencei. Cena ne vienmēr var tikt atzīta par sensitīvu informāciju konkurences tiesību izpratnē. Pārsūdzētajā lēmumā secināts, ka pretendenti konkurē arī ar maksimālo cenu, jo tā ietekmē tiesību iegūšanu slēgt vispārīgo vienošanos. Taču šāds secinājums izdarīts, kopsakarā nevērtējot citus nosacījumus tiesību slēgt vispārīgo vienošanos iegūšanai (juridisko un ekonomisko kontekstu). Līdz ar to nav pierādīts, ka informācija, ar kuru apmainījās pieteicējas, ir sensitīva Konkurences likuma 11.panta izpratnē.

[2.7] MG un LM, realizējot kopīgu izšķirošu ietekmi AKE, ir viens tirgus dalībnieks kopš 2022.gada 25.oktobra. Ņemot vērā kapitāldaļu pirkuma darījumus un vērtējot ar tiem saistīto ekonomisko kontekstu, jau kopš 2022.gada 13.maija ir pamats atzīt pieteicējas par vienu tirgus dalībnieku. Faktiski pieteicējas ir viens tirgus dalībnieks vismaz kopš 2018.gada 16.aprīļa.

[2.8] Pieteicējas ir saistīti uzņēmumi. Juris Brigmanis, iesaistot Ansi Druvu, pārsūdzētajā lēmumā vērtētajā periodā kontrolēja pieteicējas, tostarp lēma par to piedalīšanos iepirkumos un to finanšu piedāvājumiem.

AKE darbinieks Ansis Druva, ņemot vērā iepriekšējo sadarbību citos uzņēmumos, turpināja sadarbību ar Juri Brigmani arī LM, lai gan nebija tās darbinieks. Tādējādi gan LM, gan AKE pildīja Jura Brigmaņa norādījumus, ņemot vērā viņa realizēto saimnieciskās

darbības pārnēsi no LM uz AKE un MG, pārvaldot saistītos uzņēmumus. Ģirts Brigmanis ir LM darbinieks, taču, ņemot vērā radniecību ar Juri Brigmani un draudzību ar Māri Rupeiku, viņš faktiski strādāja arī MG un AKE. LM un MG grāmatvedību kārtoja LM darbinieks Andris Juriks. Līdz AKE kapitāldaļu atsavināšanai 2022.gadā tai grāmatvedības pakalpojumus sniedza SIA „Akurate” grāmatvede Santa Kurciņa. Kopš Juris Brigmanis uzsāka kontrolēt AKE saimniecisko darbību, AKE bija divi konti un par grāmatvedību šajā saimnieciskajā daļā atbildēja LM darbinieks Andris Juriks, kurš komunicēja ar Santu Kurciņu. Arī finanšu iestādes pieteicējas uzskata par saistītiem uzņēmumiem, proti, piešķirot finansējumu vienam no saistītajiem uzņēmumiem, tiek prasīti citu saistīto uzņēmumu finanšu dati. ņemot vērā minēto, piedāvājumu iesniegšanas brīdī pieteicējas bija uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

[2.9] Pārsūdzētajā lēmumā nepamatoti nav konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi. Pieteicējas no padomes neslēpa informāciju par savu sadarbību un tās nosacījumiem. Pieteicējas sadarbojās ar padomi, skaidroja faktiskos apstākļus un atklāja sadarbībā iesaistītās personas. Līdz ar to padomei bija jākonstatē atbildību mīkstinoši apstākļi un jāsamazina naudas sodi. Atbildību mīkstinoši apstākļi ir pamats mazāka naudas soda noteikšanai par Ministru kabineta 2016.gada 29.marta noteikumos Nr.179 „Kārtība, kādā nosaka naudas sodu par konkurences tiesību un negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma pārkāpumiem un piespiedu naudu par Konkurences padomes noteiktā tiesiskā pienākuma nepildīšanu” (turpmāk – Naudas sodu noteikumi) paredzēto minimālo sodu.

[2.10] AKE naudas sods tika palielināts, ņemot vērā tās lomu pārkāpumā un Jura Brigmaņa kā AKE izpilddirektora pieņemtos lēmumus. Taču šādu secinājumu neapstiprina lietā iegūtie pierādījumi un tas neatbilst pārsūdzētajā lēmumā konstatētajam par uzņēmumu saistību. Tas, ka Juris Brigmanis ir AKE izpilddirektors, nepierāda, ka viņš ir pārstāvējis AKE, veicot pārsūdzētajā lēmumā vērtētās darbības. Tātad pārkāpuma iniciatoru nav iespējams noteikt un nebija pamata palielināt AKE naudas sodu, ņemot vērā tās lomu pārkāpumā.

[2.11] Tā kā MG loma pārkāpumā bija pasīva, tai nosakāmais naudas sods nebija palielināms līdz 2 %. MG noteiktais naudas sods ir neproporcionāls salīdzinājumā ar LM un AKE sodiem. Saskaņā ar Naudas sodu noteikumu 17.5.apakšpunktu MG naudas sods nedrīkstēja būt lielāks par 1,5 %.

[2.12] Padome MG liedza iespēju iepazīties ar vairākiem lietas materiāliem, ietekmējot tās tiesības uz aizstāvību. Nebija pamata ierobežot MG tiesības iepazīties ar informāciju par citiem lietas dalībniekiem un to sniegto informāciju, jo pieteicējas pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī bija viens tirgus dalībnieks. Pat ja tā nebūtu, padomei nebija pamata aizsargāt komercinformāciju, ja ar to ir pamatots pārkāpums un tā ir nozīmīga aizstāvībai.

[3] Padome paskaidrojumā par pieteikumiem norāda turpmāk minēto.

[3.1] Pieteicēju ieskatā pārsūdzētajā lēmumā nav konstatēti aizliegtas vienošanās pārkāpuma sastāva elementi. Taču pieteicēju norādītie pārkāpuma sastāva elementi no normatīvajiem aktiem neizriet un netiek atzīti arī judikatūrā. Pieteicējas nepamatoti konkurences tiesību piemērošanā mēģina izmantot krimināltiesībās pastāvošos noziedzīga nodarījuma sastāva elementus. Pieteicēju norādītais par subjektīvo pusi (nodomu imitēt konkurenci) nevar ietekmēt konstatēto pārkāpumu, jo Konkurences likuma 11.panta pirmās

daļas izpratnē *mērķis* nenožīmē dalībnieku subjektīvo attieksmi, bet gan attiecīgās vienošanās objektīvo nozīmi un nolūku tajā ekonomiskajā kontekstā, kādā to ir domāts īstenot. Tādējādi ir jāvērtē vienošanās raksturs un būtība, nevis katra vienošanās dalībnieka attieksme pret konkrētu tā veikto darbību vai bezdarbību šīs vienošanās nodibināšanā un īstenošanā. Ziņu apmaiņa starp potenciālajiem konkurentiem par to, vai un ar kādām cenām tie plāno piedalīties konkrētos iepirkumos, pēc būtības ir vērsta uz konkurences ierobežošanu vai pilnīgu izslēgšanu. Judikatūrā atzīts, ka tirgus dalībnieks, kurš neveic komercdarbību konkrētajā tirgū, kurā konkurenti izdarījuši pārkāpumu un ietekmējuši konkurenci, var tikt uzskatīts par aizliegtās vienošanās dalībnieku. Tātad aizliegtas vienošanās gadījumā viens no tās dalībniekiem var arī nebūt konkurents attiecīgajā tirgū, bet ar savu iesaistīšanos var veicināt karteli un ir par to atbildīgs.

[3.2] Pieteicēju skaidrojums par vispārīgās vienošanās jēgu un konkurēšanu neatbilst judikatūrā atzītajam, ka vispārīgo vienošanos nevar skatīt atsevišķi no publiskā iepirkuma procedūras. Judikatūrā atzīts, ka piegādātāja izvēle vispārīgās vienošanās ietvaros ir iepirkuma procedūras turpinājums un uz šo procedūru arī attiecināmi publiskā iepirkuma procedūras pamatprincipi, proti, nodrošināt iepirkuma priekšmeta piešķiršanā vienlīdzīgu attieksmi, kas izslēgtu starp pretendentiem negodīgu konkurenci un iepriekš zināmu priekšrocību piešķiršanu. Pieteicēju piedāvātā vispārīgās vienošanās interpretācija ir vērsta uz saskaņotu konkurentu piedāvājumu iesniegšanu jau no iepirkuma procedūras pirmā posma, kas noved pie visas iepirkuma procedūras neatbilstības Publisko iepirkumu likuma un konkurences tiesību normām, un godīga konkursa būtībai, jo ļautu pretendentiem, piemēram, vienoties par mākslīgu maksimālās piedāvātās cenas pacelšanu.

Pieteicēju norādītais, ka vispārīgās vienošanās gadījumā tirgus dalībnieki nekonkurē ar savām tehniskajām iespējām, neatbilst Eiropas Savienības Tiesas atziņām par tehniskajām specifikācijām un konkurences esību neatkarīgi no publiskā iepirkuma stadijas.

Pieteicēju norādītais, ka LVM nolikumā iekļauj nesamērīgu prasību, ka saistītiem uzņēmumiem jāsaģatavo neatkarīgi piedāvājumi, neatbilst Publisko iepirkumu likuma 2.pantā nostiprinātajiem publisko iepirkumu procedūras pamatprincipiem.

[3.3] Pieteicēju viedoklis, ka vispārīgās vienošanās procesā informācijas apmaiņa starp konkurentiem Konkurences likuma izpratnē nav atzīstama par sensitīvu informāciju, nav pamatots, tas neatbilst lietas apstākļiem un judikatūras atziņām.

Pieteicējas apmainījās ar komerciāli sensitīvu informāciju, lai atklātu savus nodomus un plānus par dalību publiskajos konkursos, novēršot nenoteiktību savā starpā, tādējādi radot no normāliem tirgus apstākļiem atšķirīgus konkurences apstākļus, kas deformē konkurenci. Informācijas apmaiņa par dalību iepirkumu procedūrā un simulatīvu piedāvājumu iesniegšana cita konkurenta labā norāda uz šo konkurentu rīcības saskaņošanu. Ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tirgus apstākļiem.

Turklāt pieteicēju pozīcija ir neloģiska, no vienas puses, argumentējot, ka informācija par cenu ir komercnoslēpums, bet vienlaikus norādot, ka tā nav sensitīva. Komercnoslēpuma aizsardzības likuma 2.panta pirmajā daļā sniegtā komercnoslēpuma definīcija skaidro, ka komercnoslēpums ir slepena un neizpaužama saimnieciska rakstura informācija.

[3.4] Padomē netika iesniegti pieteikumi pievienotie kapitāldaļu pārdošanas līgumi un cita informācija par Jura Brigmaņa ietekmi. Taču šie pierādījumi nemaina padomes konstatēto, ka pieteicējas pārkāpuma periodā nebija uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

Pieteicējas ir iesniegušas SIA LSEZ „LASKANA” un MG 2022.gada 20.jūlija līgumu par vienas kapitāldaļas pārdošanu. Saskaņā ar šo līgumu MG iegādājas vienu AKE kapitālu daļu, pieteicējas iesniedza arī pirkumu apliecinājošus bankas debeta paziņojumus. Tā kā šie paziņojumi attiecas uz citu līgumu, tos nevar uzskatīt par 2022.gada 20.jūlija līguma apmaksas dokumentiem.

Turklāt ar 2022.gada 20.jūlija līgumu MG iegādājās vienu AKE kapitāla daļu par 170 000 *euro*, taču 2022.gada 20.jūlijā tika noslēgts vēl viens AKE kapitāla daļas pirkuma līgums, ar kuru Ansis Druva no Edgara Jeromanova nopirka otru AKE kapitālu daļu par 17 reizes mazāku summu – 10 000 *euro*. Tādējādi apšaubāms ir arī Anša Druvas un Edgara Jeromanova 2022.gada 20.jūlija līgums.

Ar SIA LSEZ „LASKANA” noslēgtā līguma ticamība ir apšaubāma arī kopsakarā ar Anša Druvas un Māra Rupeika 2022.gada 8.septembra līgumu, ar kuru Māris Rupeiks visas MG kapitāla daļas pārdod tikai par 2800 *euro*, kaut gan MG pieder viena AKE kapitāla daļa 170 000 *euro* vērtībā.

Minētās nesakritības liecina, ka visi kapitāla daļu pirkuma līgumi ir noslēgti, lai radītu ilūziju, ka LVM iepirkumu laikā pieteicējas bija viens tirgus dalībnieks. Uzņēmumu reģistrā izmaiņas par kapitāldaļu īpašnieku maiņu veiktas pēc LVM izsludinātajiem iepirkumiem. Tādējādi, neraugoties uz minētajiem līgumiem, pieteicējas pārkāpuma laikā nebija uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

[3.5] Kapitālu daļu pirkuma līgumi neatbilst arī pieteicēju paskaidrojumiem padomei. Edgars Jeromanovs 2022.gada 12.jūlija paskaidrojumā apgalvoja, ka ir vienīgais AKE kapitāldaļu turētājs, viņam nav zināms MG un nav pazīstams Māris Rupeiks, kaut gan 2022.gada 20.jūlijā starp SIA LSEZ „LASKANA” un MG tika noslēgts kapitāldaļas pirkuma līgums un pieteicējas apgalvo, ka šis līgums faktiski tika noslēgts jau 2022.gada 25.maijā. Ievērojot minēto, ir apšaubāma ar SIA LSEZ „LASKANA” noslēgtā līguma pastāvēšana pārkāpuma izdarīšanas laikā.

Arī Edgara Jeromanova un Anša Druvas 2022.gada 20.jūlija kapitālu daļu pirkuma līguma ticamība ir apšaubāma. Edgars Jeromanovs 2022.gada 12.jūlijā norādīja, ka ir vienīgais AKE kapitāldaļu turētājs, savukārt Ansis Druva 2022.gada 12.jūlijā norādīja, ka viņš strādā AKE. Ja pieņem par patiesu pieteicēju norādīto, ka sarunas par 2022.gada 20.jūlija kapitāla daļu pirkuma līgumu norisinājās pirms tā noslēgšanas, tad Edgaram Jeromanovam un Ansim Druvam, sniedzot paskaidrojumus 2022.gada 12.jūlijā, bija jāpiemin, ka Ansis Druva būs AKE īpašnieks. Savukārt Edgaram Jeromanovam bija jāzina, ka viņš nav vienīgais AKE īpašnieks, jo 2022.gada 25.maijā viena AKE daļa tika pārdota par 170 000 *euro* un viņš gatavojās pārdot otru daļu par 10 000 *euro*.

[3.6] Uzņēmumu reģistrā MG kā AKE dalībnieks reģistrēts 2022.gada 7.novembrī, tādējādi atbilstoši Komerclikumam regulējumam MG ierakstīts AKE dalībnieku reģistrā trīs darba dienas iepriekš, tas ir 2022.gada 1.novembrī. Iesniegtie kapitālu daļu pirkuma līgumi kopsakarā ar pieteicēju paskaidrojumiem neapstiprina, ka pieteicējas ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku kopš 2022.gada 25.maija. Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 9.punktam un, ņemot vērā Uzņēmumu reģistra datus, pieteicējas bija uzskatāmas par neatkarīgām tirgus dalībniecēm vismaz līdz 2022.gada 27.oktobrim.

[3.7] Pieteicējas nepamatoti par atbildību mīkstinošu apstākli uzskata sadarbošanos ar padomi un informācijas sniegšanu pēc padomes pieprasījuma. Pieteicējas izpildīja savu procesuālo pienākumu, un tas nav atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli.

[3.8] Padome neuzrādīja MG visus dokumentus, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 40.panta trešo daļu, kas regulē iepirkuma dokumentu pieejamību, kā arī Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 1. un 4.punktu un 8.pantu, kas regulē informācijas pieejamību par fiziskās personas privāto dzīvi. MG paskaidrojumi ir pretrunīgi, jo, no vienas puses, tā norāda, ka nevarēja iepazīties ar AKE un LM komercnoslēpumu un tās tiesības uz aizstāvību tika ierobežotas, bet vienlaikus tā uzskata, ka pieteicējas ir viens tirgus dalībnieks.

[3.9] Nav pamatots MG arguments, ka tai nosakāmais naudas sods nebija palielināms līdz 2%, jo MG ar LVM nenoslēdza vispārīgo vienošanos. MG 108.iepirkumā imitēja konkurenci un savas darbības saskaņoja ar AKE un LM.

[4] Pieteicējas papildu paskaidrojumos norāda turpmāk minēto.

[4.1] LVM bija zināms, ka elektroniskā pasta adresi *latgalesmulca@inbox.lv* lieto ne tikai AKE, bet arī LM. Lai gan AKE bija LVM norādījusi citu elektroniskā pasta adresi, LVM saziņai ar AKE izmantoja adresi *latgalesmulca@inbox.lv*. LVM bija tiesības sūtīt AKE adresētu informāciju LM, pārsūdzētajā lēmumā nav konstatēts pretējais. Šādu informācijas apmaiņu nevar atzīt par prettiesisku arī attiecībās starp AKE un LM. LVM ar konkludentām darbībām atzina AKE un LM par vienu tirgus dalībnieku un akceptēja, pieļāva un iesaistījās to informācijas apmaiņā, jo tā neveidoja aizliegtu vienošanos. Nav atzīts, ka LVM rīcība negatīvi ietekmētu konkurenci.

[4.2] Padome norāda, ka maksājumi par kapitāldaļām nepierāda konkrētos darījumus, jo līguma numurs atšķiras no maksājuma paziņojumā norādītā līguma numura. Taču līgumā norādītā summa sakrīt ar samaksāto summu. Uzņēmums nevar pārdot vairāk kapitāldaļu, nekā tam ir, tādēļ nevar pastāvēt vēl viens kapitāldaļu atsavināšanas līgums. Par citiem darījumiem netika maksāts, jo tad pastāvētu strīds par to, ka daļas nav apmaksātas, taču šāda strīda nav. Fakts, ka samaksa veikta pirms līguma parakstīšanas, pierāda pušu nodomu un apliecina, ka vienošanās tika panākta pirms līguma noslēgšanas. Līguma elektroniskā parakstīšana kavējās otra līgumslēdzēja dēļ. Darījuma faktu apliecina reģistrācija komercreģistrā.

[4.3] Pieteicējas neapmainījās ar informāciju ar mērķi koordinēt savu rīcību, šīs rīcības mērķis bija saistošu norādījumu došana un izpilde. Informācija tika sniegta nevis ar nolūku paziņot savu nodomu un rīcību, bet gan kopīgas komercdarbības ietvaros, rēķinoties ar kopīgiem resursiem un tos izmantojot. Tātad pārkāpums netika izdarīts.

[4.4] Edgara Jeromanova 2022.gada 12.jūlijā paskaidrotais, ka viņš ir vienīgais AKE kapitāldaļu turētājs, nav pretrunā līgumam, jo AKE dalībnieka maiņa šajā datumā komercreģistrā nebija reģistrēta. Edgara Jeromanova norādītais, ka viņam nav zināma MG un Māris Rupeiks, nepierāda, ka otra AKE dalībnieka līgums ar MG ir apšaubāms, jo Edgars Jeromanovs šajā darījumā nepiedalījās.

Pieteicēju pārstāvju paskaidrojumi padomei tās apmeklējuma laikā nebija pretrunīgi, līdz ar to 2022.gada 20.jūlija līgums ar SIA LSEZ „LASKANA” ir vērtējams kā pierādījums.

[5] Ar padomes 2024.gada 16.decembra lēmumu Nr.26 (Prot.Nr.69, 2.§) (turpmāk – otrais lēmums) pārsūdzētā lēmuma 184.punktā un 13.tabulā labotas pārrakstīšanās kļūdas, norādot, ka AKE un LM pārkāpums ilga periodā no 2018.gada 21.jūnija līdz 2022.gada 10.augustam (četrus gadus vienu mēnesi un 20 dienas).

[6] AKE un LM vērsās tiesā ar pieteikumu par otrā lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīts, ka otrajā lēmumā nepamatoti tika konstatēts ilgāks pārkāpuma periods nekā pārsūdzētajā lēmumā, lai gan pārsūdzētajā lēmumā nav norādīti konkrēti fakti, kas pierāda pārkāpuma sākumu 2018.gada 21.jūnijā. Pārsūdzētā lēmuma 184.punktā un 13.tabulā attiecībā uz pārkāpuma sākuma datumu nebija pieļauta pārrakstīšanās kļūda, jo pārsūdzētajā lēmumā ir norādīti vairāki iespējamie pārkāpuma sākuma datumi, bet šīm norādēm nav pamatojuma vai arī tas ir nepietiekams. Ja administratīvā akta labošanai ir nepieciešams papildu vērtējums par lietā konstatētajiem faktiem, tad tā nav uzskatāma par pārrakstīšanās kļūdas labošanu. Pārkāpuma perioda palielināšana pieteicējam rada nelabvēlīgas sekas.

[7] Padome paskaidrojumā par pieteikumu par otrā lēmuma atcelšanu norāda, ka tā pārsūdzētajā lēmumā laboja acīmredzamu pārrakstīšanās kļūdu, ņemot vērā pārsūdzētā lēmuma 31., 35., 99. un 169.punktā secināto par AKE un LM darbībām laikā no 2018.gada 21.jūnija līdz 2022.gada 10.augustam. Padomes pieļautā kļūda neietekmē AKE un LM tiesības un pienākumus, jo izmainītais pārkāpuma ilgums neietekmē padomes secināto par piemērojamā naudas soda apmēru.

[8] Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneša lēmumiem visas pēc pieteicēju pieteikumiem ierosinātās lietas apvienotas vienā tiesvedībā.

[9] Pieteicēju pārstāve tiesas sēdē uzturēja pieteikumus un lūdza tos apmierināt, bet padomes pārstāvis pieteikumus neatzina un lūdza tos noraidīt.

Motīvu daļa

[10] Padome pārsūdzētajā lēmumā konstatēja, ka laikā no 2018.gada 6.augusta (otrajā lēmumā konstatēts, ka jau laikā no 2018.gada 21.jūnija) līdz 2022.gada 10.augustam pieteicējas AKE un LM iesaistījās aizliegtā vienošanās, jo tās apmainījās ar komerciāli sensitīvu informāciju, piedaloties LVM 228., 40., 387., 108., un 56.iepirkumā. Attiecībā uz 108.iepirkumu komerciāli sensitīvās informācijas apmaiņā iesaistījās arī MG. Administratīvajai apgabaltiesai izskatāmajā lietā ir jāpārbauda, vai šāda vienošanās starp pieteicējam pastāvēja un vai tā ir uzskatāma par aizliegtu vienošanos Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas izpratnē. Lietā ir strīds arī par otrā lēmuma, kurā padome precizēja AKE un LM pārkāpuma periodu, tiesiskumu.

[11] Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas, par kuras pārkāpšanu pieteicējas sodītas, 5.punkts noteic, ka ir aizliegtas un kopš noslēgšanas spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šī piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci. Konkurences likuma 1.panta 2.¹ punkts noteic, ka karteļa vienošanās ir konkurentu vienošanās, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, īstenojot, bet neaprobežojoties ar iepirkuma vai pārdošanas cenu vai citu tirdzniecības nosacījumu, tai skaitā saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, noteikšanu vai

koordinēšanu, ražošanas vai pārdošanas kvotu sadali, tirgu un klientu sadali, tai skaitā piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai vienošanos par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, importa vai eksporta ierobežošanu vai pret konkurenci vērstām darbībām attiecībā uz citiem konkurentiem.

Saskaņota darbība ir jebkuri tieši vai netieši tāda veida kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuri atklāj konkurentam darbības, kuras tie nolēmuši vai plāno veikt tirgū, kur šādu kontaktu mērķis vai sekas ir radīt tādus konkurences apstākļus, kuri neatbilst konkrētā tirgus normālajiem apstākļiem. Saskaņotas darbības ir kontakti starp tirgus dalībniekiem, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, kad pēdējais to lūdz vai vismaz akceptē šādu informācijas apmaiņu (sk. *Pirmās instances tiesas 2000.gada 15.marta sprieduma lietā T-25/95 1852.punktu, Senāta 2009.gada 29.jūnija sprieduma Nr.SKA-234/2009 18.punktu un 2010.gada 17.maija sprieduma Nr.SKA-158/2010 9.punktu*). Jēdziens *saskaņotas darbības* nozīmē koordinācijas veidu uzņēmumu starpā, kas, nerasniedzot stadiju, kad starp tiem tiek noslēgts nolīgums vārda tiešā nozīmē, apzināti aizstāj praktisko sadarbību starp tiem, apdraudot konkurenci (*Eiropas Savienības Tiesas 2017.gada 26.janvāra sprieduma lietā Duravit u.c./Komisija, C-609/13 P, EU:C:2017:46, 70.punkts un tajā minētā judikatūra*). Lai varētu uzskatīt, ka pastāv *nolīgums* Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta 1.punkta izpratnē, pietiek ar to, ka konkrētie uzņēmumi ir izteikuši kopīgu gribu darboties tirgū noteiktā veidā (*Eiropas Savienības Tiesas 1970.gada 15.jūlija sprieduma lietā ACF Chemiefarma/Komisija, 41/69, EU:C:1970:71, 112.punkts*).

Īpaši būtiska ir informācijas apmaiņa, kas notiek attiecībā uz iepirkumiem (konkursiem), jo tad atšķirībā no ilgstošas tirgus dalībnieku rīcības un konkurences tirgus apstākļos konkurence notiek, vienā konkrētā momentā salīdzinot visus saņemtos piedāvājumus atbilstoši specifiskiem un iepriekš zināmiem noteikumiem. Šādos apstākļos konkurentu savstarpēja informācijas apmaiņa paver ceļu manipulācijām, dodot iespēju pat pilnībā paredzēt un izšķirt konkrētā iepirkuma rezultātu (*Senāta 2017.gada 7.februāra sprieduma Nr.SKA-104/2017, lieta Nr.A43014213, 10.punkts*). Arī vienošanās par kāda tirgus dalībnieka nepiedalīšanos kādā iepirkumā kā ceļš uz klientu un tirgus sadali veido aizliegtu vienošanos (*Senāta 2022.gada 30.augusta rīcības sēdes lēmuma Nr.SKA-958/2022, lieta Nr.A43002421, 2.punkts*).

[12] Padome konstatēja, ka AKE un LM aizliegti vienojās, apmainoties ar komerciāli sensitīvu informāciju attiecībā uz LVM 228., 40., 387. un 108.iepirkumu, kas tika rīkoti par vispārīgās vienošanās noslēgšanu, kā arī 56.iepirkumā. MG iesaistījās komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņā ar AKE un LM par dalības nosacījumiem 108.iepirkumā. Padomes konstatētie apstākļi (no LVM saņemtā sākotnējā informācija par iespējamo konkurences tiesību pārkāpumu un padomes papildus iegūtā informācija), kas pierāda aizliegtas vienošanās pastāvēšanu, ir uzskaitīti pārsūdzētā lēmuma 16.–35.punktā. Pārsūdzētā lēmuma 36.–113.punktā ir norādīta padomes procesuālo darbību laikā iegūtā informācija. Tā kā par šiem apstākļiem lietā strīda nav, Administratīvā apgabaltiesa tos neatkārtoti.

[13] Pieteicējas norāda, ka vispārīgo vienošanos konkursu ietvaros nepastāvēja konkurence, jo LVM pretendentu piedāvājumus vērtēja tikai ar mērķi atlasīt tos uzņēmumus, kuri nākotnē varēs pretendēt uz līguma noslēgšanu par konkrēta pakalpojuma sniegšanu. Taču vispārīgā vienošanās negarantē iespēju sniegt konkrētu pakalpojumu un labākais konkrētā

piedāvājuma sniedzējs tiek noskaidrots turpmākajā atlasē.

Administratīvā apgabaltiesa piekrīt pieteicēju viedoklim tajā ziņā, ka vispārīgās vienošanās gadījumā atklātais konkurss par vispārīgās vienošanās noslēgšanu ir tikai pirmā stadija ceļā uz konkrēta piegādātāja izvēli un iepirkuma līguma noslēgšanu, un no iepirkuma procedūras viedokļa nevar uzskatīt, ka ar vispārīgās vienošanās noslēgšanu iepirkuma procedūra ir pilnībā noslēgusies (sk. *Senāta 2021.gada 1.jūlija lēmuma lietā Nr.A420182121 12.punktu*). Minēto apliecina arī LVM 2022.gada 5.decembra vēstulē (*lietas 2.pielikuma 213.lapa*) norādītais.

Taču tikai no tā, ka LVM kā pasūtītāja konkrētajā gadījumā izvēlējās vispirms rīkot atklātu konkursu par vispārējās vienošanās noslēgšanu un pēc tam atsevišķā konkursā no uzņēmumiem, ar kuriem bija noslēgta vispārējā vienošanās, izvēlējās konkrēto pakalpojumu sniedzējus, neizriet secinājums, ka konkursā par vispārējās vienošanās noslēgšanu starp piedāvājuma iesniedzējiem nepastāvēja konkurence. Lai pretendētu uz vispārīgās vienošanās noslēgšanu, pretendentiem bija jāatbilst noteiktām prasībām, proti, tiem bija jāapliecina savas spējas sniegt pakalpojumus – ka to rīcībā būs atbilstoša teritorija pakalpojuma sniegšanai un nepieciešamā tehnika, bija jānorāda pakalpojuma cena. Saskaņā ar LVM 2022.gada 5.decembra vēstulē norādīto vispārīgās vienošanās ietvaros iesniegtajā finanšu piedāvājumā piedāvātā katra atsevišķā pakalpojuma cena nedrīkstēja pārsniegt atklātā konkursā iesniegtajā finanšu piedāvājumā norādītās pakalpojumu cenas, izņemot vispārīgajā vienošanās atrunātos gadījumus. Turklāt nav strīda, ka konkrētās vispārīgās vienošanās bija paredzēts noslēgt ar ierobežotu pretendentu skaitu. Tā kā LVM noteica maksimālo uzņēmumu skaitu, ar kuriem varēja tikt noslēgta vispārīgā vienošanās, turklāt piedāvājumu iesniedzējiem bija jānorāda viņu piedāvātā cena, apgabaltiesa secina, ka starp piedāvājumu iesniedzējiem konkursos par vispārīgo vienošanās noslēgšanu pastāvēja konkurence.

Pieteicējas norāda, ka LVM noteiktajiem kritērijiem faktiski atbilda mazāk par nolikumā paredzēto maksimālo vispārīgās vienošanās dalībnieku skaitu un tādējādi tirgus apstākļi konkursā par vispārīgās vienošanās noslēgšanu neliecināja par konkurenci. Apgabaltiesa nepiekrīt arī šim pieteicēju viedoklim, jo piedāvājumu sagatavošanas un iesniegšanas laikā pretendentiem, kas savus piedāvājumus sagatavo neatkarīgi no citiem pretendentiem, nevar būt zināms tas, cik konkurenti kopumā pieteiksies konkrētajā konkursā, kādas būs to tehniskās iespējas un kādu maksimālo pakalpojuma cenu tie piedāvās. Tāpēc ar apstākļiem, kuri var kļūt zināmi tikai pēc atklātā konkursa noslēgšanās, nevar pamatot apgalvojumu par konkurences neesamību šajā konkursā.

Turklāt Publisko iepirkumu likuma 56.panta pirmā daļa noteic, ka pasūtītājs ievēro šajā likumā paredzētās iepirkuma procedūras visās stadijās līdz pat iepirkuma līgumu noslēgšanai vispārīgās vienošanās ietvaros.

Senāts 2023.gada 22.decembra sprieduma Nr.SKA-246/2023 (lieta Nr.A420182121) 7.punktā ir norādījis, ka viens no publisko iepirkumu mērķiem ir godīgas konkurences nodrošināšana. Tas uzsvērts arī Publisko iepirkumu likuma 2.pantā, no kura citstarp izriet, ka publisko iepirkumu procedūrām ir jābūt tādām, kas nodrošina iepirkumu piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem (2.panta 2.punkts). Turklāt atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas atziņām šiem publisko iepirkumu pamatprincipiem ir jābūt ievērotiem visā iepirkuma procedūras laikā un līgumslēdzējām iestādēm šo principu iedzīvināšanā ir piešķirta aktīva loma (2015.gada 12.marta sprieduma lietā „eVigilo”, C-538/13, *ECLI:EU:C:2015:166*, 42.punkts, 2019.gada 25.septembra sprieduma lietā „Vitali”,

C-63/18, ECLI:EU:C:2019:787, 39.punkts).

Ņemot vērā iepriekš norādīto, Administratīvā apgabaltiesa uzskata par nepamatotu pieteicēju argumentu, ka 228., 40., 387. un 108.iepirkumā nepastāvēja konkurence. Pieteicējas šajos konkursos konkurēja ar piedāvāto maksimālo pakalpojuma cenu, kas normālos konkurences apstākļos citam iepirkuma pretendenta netiek izpausta. Līdz ar to padome pamatoti norādīja, ka pieteicējas dalījās ar sensitīvu informāciju par dalību un tās nosacījumiem iepirkumos.

[14] Pieteicējas norāda, ka tās ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku, ņemot vērā lietā iesniegtos pierādījumus par darījumiem ar pieteicēju kapitāla daļām.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka saskaņā ar tiesā iesniegto MG un SIA LSEZ „LASKANA” 2022.gada 20.jūlija līgumu Nr.20/07_2022 (*lietas 1.pielikuma 34.–36.lapa*) MG par 170 000 *euro* ir nopirkusi vienu AKE kapitāldaļu 2845 *euro* vērtībā, abu līgumslēdzēju pušu pārstāvji šo līgumu ir parakstījuši 2022.gada 20.jūlijā. 2022.gada 26.maijā MG ir samaksājusi SIA LSEZ „LASKANA” 100 000 *euro* saskaņā ar līgumu Nr.26/05_2022 (*lietas 1.pielikuma 37.un 38.lapa*), bet 2022.gada 27.maijā 70 000 *euro* saskaņā ar līgumu 26/05_2022 (*lietas 1.pielikuma 38. un 39.lapa*). Pieteicēju pārstāve tiesas sēdē skaidroja, ka puses ilgstoši nevarēja vienoties par šo darījumu un bija vairākas līguma versijas, iespējams, tāpēc maksājumu dokumentos ir norādīts neatbilstošs līguma numurs. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka šāds skaidrojums var izskaidrot minēto neatbilstību. Taču apstāklis, ka puses tikai 2022.gada 20.jūlijā noslēdza rakstveida līgumu par kapitāldaļu pārdošanu, tiesas ieskatā apstiprina, ka galīgā vienošanās par darījumu notika tikai 2022.gada 20.jūlijā. MG 2023.gada 11.jūlija iesniegumā padomei (*lietas 3.pielikuma 80.lapa*) norādīja, ka AKE kapitāldaļu maiņa no LSEZ SIA „LASKANA” uz MG notika saskaņā ar 2022.gada 24.maija kapitāldaļu pirkuma līgumu, taču šāds līgums ne padomei, ne tiesai nav iesniegts, turklāt pieteicēju pārstāve tiesas sēdē atzina, ka līguma Nr.26/05_2022 nav. Līdz ar to nav pamatots MG un AKE norādītais, ka tās vismaz kopš 2022.gada 25.maija bija uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

Saskaņā ar 2022.gada 20.jūlija līgumu par otras AKE kapitāla daļas pārdošanu (*lietas 1.pielikuma 43.lapa*) Ansis Druva par 10 000 *euro* nopirka no Edgara Jeromanova šo kapitāldaļu, kuras nominālvērtība bija 2845 *euro*. Ansis Druva šo līgumu ir parakstījis 2022.gada 24.jūlijā, Edgars Jeromanovs to ir parakstījis 2022.gada 25.jūlijā.

Saskaņā ar 2022.gada 8.septembra līgumu (*lietas 1.pielikuma 41.un 42.lapa*) Ansis Druva par 2800 *euro* no Māra Rupeika ir nopircis 2800 MG kapitāla daļas.

Saskaņā ar 2022.gada 25.oktobra līgumu (*lietas 1.pielikuma 46.un 47.lapa*) Aigars Cīrulis no Anša Druvas par 11 000 *euro* nopirka vienu AKE kapitāldaļu par 11 000 *euro*. Arī šo līgumu Ansis Druva ir parakstījis 2023.gada 1.decembrī.

Pieteicējas norāda, ka visu minēto darījumu rezultātā AKE kapitāldaļas tieši un pastarpināti caur MG piederēja Ansim Druvam kopš 2022.gada 20.jūlija, šo darījumu rezultātā uzņēmumi tika apvienoti un šo darījumu mērķis ir vērtējams kopsakarā ar pieteicēju kā viena tirgus dalībnieka lēmumiem par dalību iepirkumos.

No pārsūdzētajā lēmumā konstatētā izriet, ka pēdējais konkrētā pārkāpuma ietvaros iesniegtais piedāvājums tika iesniegts 2022.gada 7.jūnijā, kad AKE iesniedza savu piedāvājumu 56.iepirkumā, bet MG un AKE savus piedāvājumus 108.iepirkumā iesniedza 2022.gada 10.maijā. Tā kā šie piedāvājumi tika iesniegti pirms 2022.gada 20.jūlija līgumu

noslēgšanas, nav pamata uzskatīt, ka šo piedāvājuma iesniegšanas laikā pieteicējas būtu uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku. Turklāt visi minētie līgumi ir noformēti tikai pēc padomes procesuālo darbību veikšanas pie pieteicējām, kad tām jau bija zināms par padomes aizdomām par izdarīto pārkāpumu, tādējādi arī šā apstākļa dēļ pieteicēju iesniegto līgumu noslēgšanas patiesais nolūks var būt saistīts ar mērķi izvairīties no atbildības par pārkāpumu. Šaubas par 2022.gada 20.jūlija līgumu noslēgšanas patieso nolūku pastiprina arī padomes norādītais, ka šajos līgumos ļoti būtiski atšķiras summa, par kādu tika pārdotas AKE kapitāla daļas, un ka ar 2022.gada 8.septembra līgumu Māris Rupeiks visas MG kapitāla daļas pārdeva tikai par 2800 *euro*, bet tajā pašā laikā MG piederēja viena AKE kapitāla daļa 170 000 *euro* vērtībā.

Iepriekš norādītais liecina, ka visi kapitāla daļu pirkuma līgumi ir noslēgti, lai radītu ilūziju, ka LVM iepirkumu laikā pieteicējas bija viens tirgus dalībnieks. Uzņēmumu reģistrā izmaiņas par kapitāldaļu īpašnieku maiņu veiktas pēc LVM izsludinātajiem iepirkumiem. MG kā 50 % AKE kapitāldaļu īpašniece Uzņēmumu reģistrā tika reģistrēta pēc LVM izsludinātajiem iepirkumiem. Visi pārējie darījumi ar kapitāldaļām ir noslēgti pēc pārkāpuma perioda, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka tiem varētu būt nozīme, vērtējot izskatāmajā lietā konstatētos apstākļus, kas pastāvēja pirms šo līgumu noslēgšanas.

[15] Pieteicējas norāda, ka tās pārkāpuma periodā bija uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku, jo Juris Brigmanis jau pirms iepriekš norādītajiem darījumiem faktiski kontrolēja AKE un MG. Pieteicējas cita no citas nomāja pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo tehniku un uzglabāšanas laukumu, kopīgi organizēja savu saimniecisko darbību. Pakalpojumu sniegšanā tika izmantota vairāku uzņēmumu tehnika un tās loģistiku nodrošināja vienas un tās pašas fiziskās personas un konkursa piedāvājumu sagatavošanas laikā pieteicēju komunikācija objektīvi bija nepieciešama. Pieteicējas sazinājās ar citiem komersantiem, izmantojot elektroniskā pasta adresi latgalesmulca@inbox.lv.

Administratīvā apgabaltiesai lietai nepievienoja pieteicēju 2024.gada 19.augusta paskaidrojumiem (*lietas 4.sējuma 79.–93.lapa*) pievienotos dokumentus, kas attiecas uz pieteicēju saraksti ar citiem uzņēmumiem, jo padomes pārstāvis tiesas sēdē neapšaubīja pieteicējas paskaidrojumus norādīto par šādas sarakstes esību un tās saturu.

Izvērtējot pieteicēju argumentu par kopīgi organizētu uzņēmējdarbību, Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka saskaņā ar pārsūdzētajā lēmumā norādīto AKE valdes loceklis Edgars Jeromanovs padomei 2022.gada 12.jūlijā ir paskaidrojis, ka AKE vārdā darbojas Juris Brigmanis, bet viņa amatu nosaukt nevarēja, norādot, ka agrāk viņš bija AKE valdes loceklis un viņš kontaktējās ar LVM saistībā ar iepirkumiem. Uz padomes jautājumiem par AKE dalību konkrētos iepirkumos Edgars Jeromanovs nevarēja sniegt atbildes, norādot, ka ar to nodarbojās Juris Brigmanis. Iepirkumu konkursos dokumentus sistēmā Edgars Jeromanovs nav iesniedzis, viņš šo sistēmu nelieto. Edgars Jeromanovs arī nevarēja neko paskaidrot par paša parakstīto līgumu ar LM par tehnikas nomu.

Juris Brigmanis 2022.gada 21.jūlijā padomei paskaidroja, ka ir AKE izpilddirektors, kurš koordinē uzņēmuma darbību kopā ar AKE darbinieku Ansi Druvu, kurš agrāk ir bijis LM darbinieks. MG amatpersona Māris Rupeiks ir Jura Brigmaņa dēla draugs. Juris Brigmanis citstarp norādīja, ka par pieteicēju piedalīšanos iepirkumos lemj ar kolēģi Ansi, viņi gatavoja pieteicēju piedāvājumus konkursiem.

Padome LM apmeklējuma laikā 2022.gada 12.jūlijā konstatēja, ka AKE un LM biroji

atrodas vienās telpās, tām ir koplietošanas dators, no kura tika iesniegti pieteicēju piedāvājumi LVM iepirkumos, elektroniskā pasta adresi latgalesmulca@inbox.lv izmantoja abi uzņēmumi. LM strādā Jura Brigmaņa dēli Māris un Ģirts Brigmaņi, kā arī grāmatvedis. LM grāmatvedis padomei paskaidroja, ka Juris Brigmanis ir LM sadarbības persona. LM valdes loceklis Aigars Cīrulis padomei 2022.gada 12.jūlijā paskaidroja, ka LM ir nodevusi Jurim Brigmanim telpu, kur viņš darbojas kopā ar Ansi Druvu. Aigars Cīrulis vispārīgi paskaidroja, ar ko nodarbojas LM, bet sīkāk to izskaidrot nevarēja. Viņš paskaidroja, ka uzņēmumā neveic nekādus pienākumus saistībā ar budžetu, lēmumiem par iepirkumiem, personāla pieņemšanu un atlaišanu, to risina Juris Brigmanis. Par LM un AKE 2018.gada 20.jūlijā noslēgto tehnikas nomas līgumu neko paskaidrot nevarēja.

MG valdes loceklis Māris Rupeiks padomei paskaidroja, ka par dalību 108.iepirkumā viņš konsultējās ar LM darbinieku Ģirtu Brigmani un AKE izpilddirektoru Juri Brigmani, un Māris Rupeiks piekrita, ka Ģirts Brigmanis MG vārdā iesniegs 108.iepirkumā piedāvājumu MG vārdā, lai gan Māris Rupeiks nemaz nevēlējās sniegt LVM konkrētos pakalpojumus.

Izvērtējot iepriekš minētos paskaidrojumus un padomes noskaidrotos apstākļus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka tie neliecina par AKE un LM kopīgi organizētu uzņēmējdarbību. Administratīvajai apgabaltiesai nav pamata apšaubīt to, ka AKE un LM ir noslēgušas vienošanās par tehnikas nodošanu viena otrai, AKE un LM biroji atradās vienās telpās un tām bija kopīgs dators, tām grāmatvedības pakalpojumus sniedza vienas personas, tās ar kredītiestādēm ir komunicējušas veidā, kas rada iespaidu par kopīgi organizētu uzņēmējdarbību. Taču šādu darbību primārais mērķis bija nevis kopīgas uzņēmējdarbības organizēšana, bet tikai tādu darbību veikšana un tādu dokumentu noformēšana, lai pieteicējas varētu LVM organizētajos iepirkumos iesniegt piedāvājumus, kas imitē konkurenci starp tām. Uz to nepārprotami norāda Jura Brigmaņa paskaidrojumos lietotais apzīmējums par pieteicējam kā *juridisko platformu* un norāde *man vajag to platformu, ar ko nest to cenu tālāk*, kā arī apstāklis, ka AKE valdes loceklis Edgars Jeromanovs par AKE komercdarbību, tās konkurentiem un dalību LVM iepirkumos neko konkrētu nevarēja paskaidrot, norādot, ka ar šiem jautājumiem nodarbojas AKE darbinieks Juris Brigmanis.

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējas pārkāpuma periodā nebija uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

[16] Pieteicējas norāda, ka LVM saziņā ar tām (sk. pieteicēju 2024.gada 30.jūlija paskaidrojumiem pievienotos dokumentus, kuri uzskaitīti lietas 4.sējuma 76.lapā) neidentificēja konkurences pārkāpuma riskus, tā pieļāva sensitīvas informācijas sūtīšanu un uzskatīja pieteicējas par vienu tirgus dalībniekus. Pieteicējas arī lūdza tiesu pieprasīt no LVM tās saraksti ar pieteicējam laikā no 2018.gada 1.janvāra līdz 2023.gada 31.decembrim, kas pieteicēju rīcībā nav saglabājusies, un kā lieciniekus nopratināt septiņus LVM darbiniekus, ar kuriem pieteicējas pārkāpuma periodā komunicēja.

Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka LVM darbinieku viedoklim par pieteicēju saistību un LVM komunikācijai ar pieteicējam lietā nav būtiskas nozīmes, jo tiesai izskatāmajā lietā ir jāvērtē nevis LVM rīcība, bet pārsūdzētā lēmuma tiesiskums. Turklāt tieši LVM šajā gadījumā padomei norādīja uz iespējamo konkurences tiesību pārkāpumu. Tāpēc, ka LVM darbinieki saziņai ar pieteicējam izmantoja pieteicēju norādīto kontaktinformāciju, pieteicējas nevar tikt atbrīvotas no atbildības par izdarīto pārkāpumu. Pieteicēju vainas konstatācija nevar būt atkarīga no tā, kā LVM darbinieki uztvēra pieteicējas un komunicēja ar

tām. Tāpēc apgabaltiesa noraidīja pieteicēju lūgumu par LVM darbinieku nopratināšanu un pieteicēju sarakstes ar LVM pieprasīšanu. Apgabaltiesa uzskata, ka lietā ir pietiekami pierādījumu, lai izvērtētu konkurences apstākļus konkrētajos iepirkumos, tāpēc no LVM nav nepieciešams iegūt papildu informāciju par konkurenci tās organizētajos iepirkumos, attiecībā uz kuriem konkrētajā gadījumā pieteicēju rīcībā konstatēts pārkāpums. Informācija par konkurences apstākļiem ir konstatējama no lietai pievienotajiem dokumentiem.

[17] Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka padomes iegūtie pierādījumi par pieteicēju pārkāpumiem ir pietiekami un pieteicējas pamatoti tika sodītas par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu.

Padome ir noskaidrojusi, ka AKE un LM piedāvājumus sagatavoja un piedāvājumus sistēmā iesniedza AKE darbinieks Ansis Druva, ko viņš paskaidrojumos padomei atzina, norādot, ka *visi kuļās pa vienu telpu un palīdz viens otram*. Ansis Druva arī paskaidroja, ka piedāvājumu cenu daļa tika noformēta pēc Jura Brigmaņa norādījumiem, bet Juris Brigmanis skaidroja, ka viņi to darīja abi. Padome arī noskaidroja, ka gadījumos, kad piedāvājumus iesniedza gan AKE, gan LM, tie tika iesniegti no vienas IP adreses – AKE un LM kopēji izmantotajās LM biroja telpās esošā datora. Savukārt MG par piedāvājuma iesniegšanu 108.iepirkumā vienojās ar LM darbinieku Ģirtu Brigmani, kurš ir Jura Brigmaņa dēls un bija LM darbinieks, piedāvājuma iesniegšana tika saskaņota arī ar Juri Brigmani, un šo piedāvājumu palīdzēja sagatavot un iesniegt sistēmā AKE darbinieks Ansis Druva.

No minētā izriet, ka pieteicējas ir apmainījušās ar informāciju par savu dalību un tās nosacījumiem LVM izsludinātajos iepirkumos. Pieteicējas savā starpā koordinēja iepirkuma dokumentu sagatavošanu un cita citai palīdzēja sagatavot LVM iesniedzamos piedāvājumus. Šo darbību mērķis bija savā starpā sadalīt iepirkumos paredzēto pakalpojumu izpildi un tāpēc pieteicējas apmainījās ar komercinformāciju, tādējādi vienojoties par dalības nosacījumiem iepirkumos. Pieteicējām bija vienota izpratne par šīs vienošanās mērķiem un būtību, un neviena no pieteicējām pret to neiebilda. Līdz ar to, nosakot pārkāpuma ilgumu, padome pamatoti atzina, ka AKE un LM darbības, saskaņojot savu dalību vairākos iepirkumos, veido vienotu un turpinātu pārkāpumu, bet MG pārkāpums izpaudās, iesaistoties aizliegtā vienošanās tikai attiecībā uz vienu iepirkumu.

[18] Pārsūdzētā lēmuma 184.punktā sākotnēji tika secināts, ka AKE un LM pārkāpums ilga no 2018.gada 6.augusta līdz 2022.gada 10.augustam un 13.tabulā attiecīgi bija norādīts, ka pārkāpums ilga četrus gadus un četras dienas. Ar otro lēmumu padome pārsūdzētā lēmuma 184.punktā un 13.tabulā laboja pārrakstīšanās kļūdas, norādot, ka AKE un LM pārkāpums ilga laikā no 2018.gada 21.jūnija līdz 2022.gada 10.augustam (četrus gadus vienu mēnesi un 20 dienas).

Padome norāda, ka tā laboja acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas, ņemot vērā pārsūdzētā lēmuma 31., 35., 99. un 169.punktā secināto par AKE un LM darbībām. Pieteicēja tam nepiekrīt, norādot, ka pārsūdzētajā lēmumā ir minēti vairāki iespējamie pārkāpuma sākuma datumi, bet šīm norādēm nav pamatojuma vai arī tas ir nepietiekams.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pārsūdzētā lēmuma 31., 35., un 99.punktā, uz ko paskaidrojumā tiesai atsaucas padome, kā arī 30.punktā ir aprakstītas pārsūdzētajā lēmumā vērtētās AKE un LM darbības, kuras citstarp ir notikušas 2018.gada 21.jūnijā.

Tajā pašā laikā pārsūdzētā lēmuma 33.punktā secināts, ka AKE un LM starpā ir

notikusi komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa laikā no 2018.gada 6.jūnija līdz 2022.gada 10.augustam. Tāds pats pārkāpuma periods norādīts arī 132. un 141.punktā. Padome paskaidrojumā tiesai (*lietas 4.sējuma 123.lapas otra puse*) ir norādījusi, ka 2018.gada 6.jūnijs pārsūdzētā lēmuma 33.punktā norādīts kā starpsecinājums, ņemot vērā Valsts reģionālās attīstības aģentūras 2023.gada 13.marta vēstulē padomei (*lietas 2.pielikuma 224.lapa*) sniegto informāciju. Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka minētajā vēstulē nav sniegtas ziņas par to, ka AKE un LM pārstāvji 2018.gada 6.jūnijā būtu sistēmā veikuši kādas darbības. Līdz ar to secināms, ka pārsūdzētā lēmuma 33., 132. un 141.punktā ietvertā norāde par sensitīvās informācijas apmaiņu jau kopš 2018.gada 6.jūnija ir kļūdaina un nepamatota, jo tā neatbilst lietā konstatētajiem faktiem. Taču šī kļūda pārsūdzētā lēmuma būtību neietekmē, jo turpmākajos pārsūdzētā lēmuma punktos ir ietverti secinājumi par pieteicēju pārkāpuma sākuma datumu un šie secinājumi atbilst lietā konstatētajiem apstākļiem.

Proti, pārsūdzētā lēmuma 102.punktā ir norādīts, ka laikā no 2018.gada 21.jūnija līdz 2022.gada 10.augustam, kad AKE un LM bija reģistrēta viena e-pasta adrese, tās apmainījās ar komerciāli sensitīvu informāciju par dalību iepirkumos, bet pārsūdzētā lēmuma 169.punktā secināts, ka, laikā no 2018.gada 21.jūnijam līdz vismaz 2022.gada 10.augustam, piedaloties lietā vērtētajos iepirkumos, AKE un LM izdarīja pārkāpumu. Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka šie secinājumi atbilst pārsūdzētā lēmuma 30.,31.,35. un 99.punktā konstatētajiem faktiem, no kuriem izriet, ka 2018.gada 21.jūnijā Aigars Cīrulis sistēmā reģistrēja LM elektroniskā pasta adresi latgalesmulca@inbox.lv un Edgars Jeromanovs sistēmā AKE vārdā apstiprināja jau 2018.gada 14.jūnijā reģistrēto AKE elektroniskā pasta adresi latgalesmulca@inbox.lv.

Lietā nav konstatēts, ka 2018.gada 6.augustā, kas pārsūdzētā lēmuma 132. un 141.punktā, kā arī 184.punktā, un 13.tabulā sākotnēji bija norādīts kā AKE un LM pārkāpuma sākuma datums, AKE un LM būtu veikusi kādas darbības. Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pārsūdzētā lēmuma 132.,141. un 184.punktā, kā arī 13.tabulā bija pieļauta kļūda attiecībā uz AKE un LM pārkāpuma sākuma datumu, un tās dēļ attiecīgi 13.tabulā kļūdaini bija noteikts kopējais pārkāpuma ilgums.

Jau laikā, kad Administratīvā procesa likuma 72.panta pirmā daļa *expressis verbis* paredzēja tikai pārrakstīšanās vai matemātiskā aprēķina kļūdu labošanu, Senāts atzina, ka nebūtu saprātīgi Administratīvā procesa likumā noteiktās procesuālās garantijas tulkot tādējādi, ka iestāde pati nevar labot citas kļūdas gadījumā, ja kļūdu labošana neietekmē administratīvo aktu pēc būtības. Ņemot vērā valsts pārvaldes efektivitātes un procesuālās ekonomijas principu, ir pieļaujams, ka gadījumā, ja pienākumu vai tiesību loks nemainās, iestāde izdara labojumu, papildinot sākotnējo lēmumu (sk. *2005.gada 7.jūnija sprieduma Nr.SKA-171 17.punktu*).

Administratīvā procesa likuma 72.panta pirmā daļa redakcijā, kas ir spēkā kopš 2013.gada 1.janvāra, noteic, ka iestāde jebkurā laikā administratīvā akta tekstā var izlabot acīmredzamas pārrakstīšanās vai matemātiskā aprēķina kļūdas, kā arī citas kļūdas un trūkumus, ja tas nemaina lēmuma būtību.

Tā kā pārsūdzētā lēmuma 184.punktā un 13.tabulā bija ietverta kļūdainas norādes par pārkāpuma sākuma datumu un tā ilgumu, jo tās neatbilda pārsūdzētā lēmuma 102. un 169.punktā ietvertajiem secinājumiem, kas bija balstīti lietā konstatētajos apstākļos, padome šīs kļūdas ar otro lēmumu pamatoti laboja, kā pārkāpuma sākuma datumu norādot 2018.gada 21.augustu.

AKE un LM norāda, ka ar otro lēmumu ir pasliktināts to stāvoklis, jo ar otro lēmumu vairāk kā par mēnesi ir pagarināts pārsūdzētajā lēmumā konstatētā pārkāpuma periods. Administratīvā apgabaltiesa šo argumentu uzskata par nepamatotu, jo otrā lēmuma rezultātā AKE un LM izdarītā pārkāpuma kvalifikācija un tām noteiktais sods nav grozīts, tātad otrais lēmums AKE un LM stāvokli nepasliktina. Pārsūdzētā lēmuma 102. un 169.punktā jau sākotnēji bija secināts, ka AKE un LM pārkāpumu izdarīja laikā no 2018.gada 21.jūnija līdz 2022.gada 10.augustam, bet AKE un LM iebildumus pret šiem secinājumiem neizteica.

Līdz ar to apgabaltiesa secina, ka otrais lēmums ir tiesisks.

[19] Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka padome pamatoti par AKE un LM pārkāpuma sākuma datumu noteica 2018.gada 21.jūniju, jo, kā norādīts iepriekš, šajā datumā Aigars Cīrulis sistēmā reģistrēja LM elektroniskā pasta adresi latgalesmulca@inbox.lv un Edgars Jeromanovs sistēmā AKE vārdā apstiprināja jau 2018.gada 14.jūnijā reģistrēto AKE elektroniskā pasta adresi latgalesmulca@inbox.lv. Tātad 2018.gada 21.jūnijā AKE un LM sāka izmantot vienu elektroniskā pasta adresi pieteikumu iesniegšanai sistēmā.

Par AKE un LM pārkāpuma beigu datumu padome atzina 2022.gada 10.augustu, kad Ansis Druva, kurš kopš 2022.gada 22.jūlija ir AKE valdes loceklis, veica izmaiņas AKE lietotāja datos, nomainot elektroniskā pasta adresi uz ake.logistika@inbox.lv.

Eiropas Savienības Tiesa ir atzinusi: ja uzņēmums, kas ir piedalījies vienotā un turpinātā Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta 1.punkta pārkāpumā, kura pēdējais veidojošais elements būtu bijis ar saviem konkurentiem saskaņota piedāvājuma iesniegšana publiskā iepirkuma procedūrā par būvdarbu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, ir uzvarējis šajā publiskajā iepirkumā un ar līgumslēdzēju iestādi noslēdzis būvdarbu līgumu, kurā ir noteiktas šī līguma galvenās iezīmes un jo īpaši kopējā cena, kas jāmaksā kā atlīdzība par minētajiem būvdarbiem, un kura izpilde un samaksa tiek sadalīta pa daļām ilgākā laikposmā, pārkāpuma periods atbilst periodam līdz līguma starp minēto uzņēmumu un līgumslēdzēju iestādi parakstīšanas dienai, pamatojoties uz šī uzņēmuma iesniegtu saskaņotu piedāvājumu (*2021.gada 14.janvāra sprieduma lietā „Kilpailu- ja kuluttajavirasto”, C-450/19, ECLI:EU:C:2021:10, 41.punkts*).

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka no padomes iesniegtajiem lietas materiāliem nav identificējams konkrēts datums, kad ar AKE tika noslēgts līgums par 56.iepirkuma pakalpojumiem, lietā ir tikai padomes darbinieces sniegtā informācija, ka šāds līgums ir noslēgts (*lietas 2.pielikuma 285.lapa*). Tā kā AKE piedāvājumu 56.iepirkumā iesniedza 2022.gada 7.jūnijā, bet citas pieteicējas 56.iepirkumā piedāvājumu neiesniedza, secināms, ka laikā kopš pēdējās aktīvās AKE darbības, īstenojot aizliegto vienošanos, līdz 2022.gada 10.augustam, kad padome pārkāpumus atzina par izbeigtiem, bija pagājis nedaudz vairāk par diviem mēnešiem. Administratīvā apgabaltiesa secina, ka arī gadījumā, ja AKE līgumu par 56.iepirkuma pakalpojumiem noslēdza laikā līdz 2022.gada 10.augustam, šis apstāklis nevarētu būtiski ietekmēt kopējo AKE un LM pārkāpuma ilgumu, jo pārkāpums arī šādā gadījumā ilgtu gandrīz četrus gadus. Saskaņā ar padomes norādīto (*sk. tabulu lietas 4.sējuma 124.lapā*) tās līdzšinējā praksē jau par trīs gadus un deviņus mēnešus ilgu pārkāpumu naudas soda palielinājums tika noteikts tādā pašā apmērā kā tas šajā gadījumā ir noteikts AKE un LM.

Tādējādi padomes secinājumi par AKE un LM pārkāpuma ilgumu pamatā ir pareizi un atbilst lietā konstatētajiem apstākļiem.

[20] Atbilstoši Konkurences likuma 12.panta pirmajai daļai, ja padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu. Par vienošanās aizlieguma, kas ir uzskatāma par horizontālu karteļa vienošanos, pārkāpšanu padome saskaņā ar šā panta trešo daļu ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 % no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 700 *euro*. Naudas sodu piemērošanu sīkāk reglamentē Naudas sodu noteikumi. Naudas sodu noteikumu 12. un 13.punktā noteikts, ka naudas soda apmēra noteikšanā ir jāņem vērā pārkāpuma smagums (tā veids, radītās vai iespējamās sekas, tirgus dalībnieka loma) un ilgums.

Padome naudas soda apmēru par pārkāpuma smagumu noteica AKE 3,5 %, LM 3 % un MG 2 % apmērā no to pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas – 2022.gada. Padome ņēma vērā, ka pieteicēju darbības ir uzskatāmas par horizontālu karteļa vienošanos, kas ir sevišķi smags pārkāpums. Padome ņēma vērā arī pārkāpuma sekas – ka pasūtītājs LVM nav saņēmis patiesas konkurences apstākļos gatavotus un konkurējošus piedāvājumus piecos iepirkumos, no tiem četros ar vienu vai divām pieteicējām tika noslēgtas vispārējās vienošanās. Vērtējot pieteicēju lomu pārkāpumā, AKE tika uzskatīta par pārkāpuma iniciatori, ņemot vērā tās izpilddirektora Jura Brigmaņa rīcību, bet LM un MG rīcība tika novērtēta kā pasīva, jo tās izprata un pieņēma AKE darbinieku rīcību. Padome ņēma vērā arī to, ka MG bija iesaistīta vienā iepirkumā.

Saskaņā ar Naudas sodu noteikumu 18.punktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, noteikto naudas soda apmēru nepalielina, bet ja pārkāpums ilgst vairāk par gadu un nepārsniedz piecus gadus, naudas sods ir līdz 0,5 procentiem. Tā kā AKE un LM pārkāpums bija ilgāks par gadu, bet nerasniedza piecus gadus, padome AKE un LM noteica naudas soda palielinājumu 0,4 % apmērā. Padome nekonstatēja atbildību mīkstinošus vai atbildību pastiprinošus apstākļus un galīgo naudas sodu AKE noteica 3,9% jeb 115 839,44 *euro*, LM – 34 % jeb 29 497,72 *euro* un MG – 2 % jeb 18 293,04 *euro*.

MG ieskatā naudas sods tai nebija nosakāms 2 % apmērā, jo tās loma pārkāpumā bija pasīva un tās darbības neradīja negatīvu ietekmi uz konkurenci.

Attiecībā uz šo argumentu apgabaltiesa norāda, ka naudas soda apmēra noteikšana ir iestādes rīcības brīvības jautājums. Tiesa, neiejaucoties iestādes kompetencē, var vērtēt, vai soda noteikšanā nav pieļauti pārkāpumi un vai tas nav nesamērīgs (*Senāta 2015.gada 28.decembra sprieduma Nr.SKA-1286/2015 (lieta A43014713) 17.punkts, 2015.gada 28.decembra rīcības sēdes lēmuma Nr.SKA-1357/2015 (lieta A43012514) 15.punkts*). Administratīvā apgabaltiesa nepiekrīt MG argumentam, ka tās pārkāpums nav būtisks. MG piekrita iesniegt savu piedāvājumu 108.iepirkumā atbilstoši Ģirta Brigmaņa ieteikumam un Jura Brigmaņa norādēm, lai gan MG pašai nebija mērķa un vēlēšanās konkurēt šajā konkursā, lai tā varētu LVM sniegt konkrētos pakalpojumus. Tātad MG vienošanās ar AKE un LM bija vērsta pret godīgu konkurenci 108.iepirkumā un tādējādi tā iesaistījās karteļa vienošanās ar pārējām divām pieteicējām. Naudas sodu noteikumu 17.5.apakšpunkts noteic, ka, ņemot vērā pārkāpuma smaguma pakāpi, ja izdarīts sevišķi smags pārkāpums, naudas sodu nosaka no 1,5 līdz 7 %. MG par pārkāpuma smagumu naudas sods noteikts 2 % apmērā, kas būtiski atšķiras no pārējām divām pieteicējām noteiktajiem naudas soda apmēriem par pārkāpuma smagumu (AKE 3,5 %, LM 3 %). Arī MG noteiktais galīgais naudas sods ir ievērojami zemāks par pārējām divām pieteicējām. Līdz ar to nav pamata to uzskatīt par nesamērīgu.

Administratīvā apgabaltiesa secina, ka padome naudas sodu visām pieteicējām ir noteikusi atbilstoši piemērojamām tiesību normām, tās secinājumi nav patvaļīgi.

Lietā pamatoti netika konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi. Saskaņā ar Naudas sodu noteikumu 21.1.3.apakšpunktu atbildību mīkstinošs apstāklis ir konstatējams gadījumā, ja tirgus dalībnieks pēc savas iniciatīvas sniedzis pilnīgu un patiesu informāciju vai pierādījumus, kuriem ir būtiska nozīme Konkurences likuma 14.¹pantā vai arī Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5. vai 6.pantā minēto pārkāpumu konstatēšanā. Šajā gadījumā minētie pārkāpumi nav konstatēti, turklāt pieteicēju pārstāvji un pieteicēju darbinieki paskaidrojumus sniedza tikai padomes apmeklējuma laikā, nevis pēc savas iniciatīvas.

[21] MG norāda, ka tai tika liegta iespēja iepazīties ar atsevišķiem lietas materiāliem, tādējādi ietekmējot tās tiesības uz aizstāvību. MG pieteikuma 31.punktā (*lietas 2.sējuma 19.–20.lapa*) norādīts, ka tai netika uzrādīti LVM 2022.gada 14.aprīļa vēstulei pievienotie AKE 2019.gada 8.jūlija un 2022.gada 8.aprīļa piedāvājumi, padomes 2022.gada 8.jūnija ziņojumā norādītā LM transportlīdzekļa reģistrācijas numurs, AKE un LM 2019.gada iepirkumā norādītā piedāvājuma cena; trīs personu, kas saistītas ar AKE un LM 2019.gada piedāvājumiem, vārdi un uzvārdi; 2022.gada iepirkuma finanšu piedāvājuma cenas; LM un AKE bankas kontu numuri; AKE un LM piedāvājumi; personu vārdi padomes 2022.gada 12.jūlija protokolā par procesuālo darbību veikšanu pie LM; sarunas ar Edgaru Jeromanovu audioieraksta fragmenti, kas attiecas uz konkrētām fiziskajām personām; AKE piedāvājuma 56.iepirkumam pielikumi; AKE un LM sarakste un citi dokumenti, kas attiecas uz to dalību iepirkumos.

Pārbaudījusi minētos dokumentus un informāciju, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka to neuzrādīšana MG neietekmēja tās tiesības uz aizstāvību, jo MG ir sodīta tikai par aizliegtu vienošanos 108.iepirkumā, bet tai neuzrādītie dokumenti un informācija nav saistīti ar MG dalību 108.iepirkumā. Padome 2023.gada 15.jūnija vēstulē MG (*lietas 3.pielikuma 58.lapa*) ir izskaidrojusi un pamatojusi, kāpēc daļa no lietā esošās informācijas un pierādījumiem tai nevar tikt uzrādīta. Līdz ar to secināms, ka padome nav pieļāvusi procesuālu pārkāpumu, liedzot MG iespēju iepazīties ar tās norādītajiem dokumentiem un informāciju. Turklāt MG pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka nevēlas tiesā ar tiem iepazīties.

[22] Ņemot vērā visu iepriekš secināto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikumi nav pamatoti un ir noraidāmi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt SIA „LATGALES MULČA”, SIA „AKE LOGISTIKA” un SIA „MG Auto LTD” pieteikumus par Konkurences padomes 2023.gada 19.oktobra lēmuma Nr.26 (protokols Nr.49, 2.§) atcelšanu un SIA „LATGALES MULČA” un SIA „AKE LOGISTIKA” pieteikumu par Konkurences padomes 2024.gada 16.decembra lēmuma Nr.26 (Prot.Nr.69, 2.§) atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesneši

I.Amona

K.Berķis

V.Zommere